

KAF – RÖRELSEN – EN FRISKVÅRDSIDÉ.

De första 10 åren - del II

Olle Wegner

I K A F Nytt nr I 2020 påbörjades berättelsen om Kommunanställdas Fritidsförbund, från de första tankarna på ett bildande till tillkomsten 1989 och hur det sedan gick. Nu fortsätter berättelsen i form av en följetong. Tanken är att ge ut den separat en gång per månad i K A F Nyttts regi. I del II har vi kommit till år 1990, förbundets andra år. Del III publiceras under oktober.

1990

Så gick K A F:s första år till historien. Över förväntan! Fritidsföreningen Kommunakuten, Härjedalens kommun, var den sista att anmäla sig som medlem detta år och de fick nr 71 i registret. Inte illa med så många nya på tre kvartal. Riksmästerskapen hade kommit igång. RM i orientering drog tvåhundra tjugo deltagare till Yngve Persson och hans träningsmarker utanför Åkersberga i början av september. En månad senare, när höstlöven började falla, så samlades tvåhundra fyrtiosju startande till terränglöpnings RM i Sala. Bland publiken fanns en hel barnstugeklass, som hejade på sina "fröknar" i spåret. Men kanske viktigaste för förbundets framtid var den lyckade konferens, som genomfördes med över hundratalet deltagare på Kommunskolan Stora Brännbo i Sigtuna. Grunden för den kommande succén "Årets konferens" var lagd.

Nittioalet, seklets sista decennium, hade trätt in och frågan var om K A F skulle drabbas av bakslag efter framgångarna första året. Vi styrde kosan mot norr. Stig Lundberg och hans lag uppe i Umeå tänkte bjuda på skidfest och då passade styrelsen på att bjuda in till förbundets andra stämma. I Förbunds Nytt skrev jag följande: "- K A F:s egen Stig Lundberg får känna sig nöjd. Årets första riksmästerskap, det i skidor på längden, avklarades med pompa och ståt i Umeå 8 – 9 mars. Underbara spår, tyckte redaktören för Förbunds Nytt, men så kommer han också från snöfattigt Sigtuna. Underbart var det att gå i mål och få omedelbart exakt tidsangivelse av ingen mindre än Assar Rönnlund. En oförglömlig upplevelse var också att se när stora, starka kommunkidåkare skulle tacka Toni Rönnlund med en kram för den medaljen de fick. ...". För första gången delades här ut K A F:s egna medaljer och värdkommunen Umeå tilldelades det första K A F – standaret.

1990 var året då förbundets stadgar ändrades så att vi hädanefter skulle kalla till förbundsstämma bara vart annat år.

1990 var också året då Lars-Olof Lindholm blev ordinarie ledamot i styrelsen och två ny valdes in som suppleanter nämligen Eva-Lotta Svantesson från Vara och Ingvar Lökvist från Kristianstad.

1990 var också året då styrelsens idéspruta, Jimmy Österholm, kläckte förslaget att K A F hädanefter skulle utse en välförtjänt medlemsförening till Årets fritidsförening. Priset skulle bestå av ett stipendium, som kunde användas till utbildning eller annan utveckling för styrelsen i den belönade föreningen och delas ut i samband med Årets konferens. Jimmy var då aktiv i BKF - Bollnäs kommun.

1990 var dessutom året då skådespelaren och komikern Jarl Borssén tycktes vara anställd som städare i Örebro kommun och fick berätta, hur det var att vara nedvärderad kommunalare. Men också hur det borde vara, när han sedan presenterade invigningstalaren på Årets konferens, kommunalrådet Axel Gisslén i Örebro.

1990 var alltså året då Årets konferens kom till Bergsmannens konferenscenter i Örebro, då vi för första gången hade gemensam middag och dans och då Sigtuna kommuns personalklubb utsågs bland nio aspiranter till Årets fritidsförening av en jury under ledning av direktör Lennart Grudevall på Svenska Kommunförbundet.

1990 var också året då klimatförändringarna gjorde sig påmind så att det inte kunde bli något RM i pimpelfiske på Sigtunafjärden

1990 hade vi planer på att inleda TEMA-utbildning för föreningar i att bilda och/eller utveckla sin fritidsförening i samverkan med folkhögskolor, denna gång tillsammans med Hållands folkhögskola i Jämtland och på legendariska Vålådalen. Men den kunde av olika anledningar inte genomföras.

1990 var året då RM i terränglöpning avgjordes i Gällivare, RM i orienteringen i Kristianstad och då antalet medlemmar vid årets slut var hela 98 st. Ovanåkers kommuns personalklubb var nr 98.

Inte ett så pjåkigt år ändå 1990!

Eva-Lotta Svantesson

Ingvar Lökvist

1991

Så var det 1991 - K A F:s tredje år. Förbundet växte och blev starkare för varje dag. Årjängs kommuns personalförening blev nummer 100 att anslutas sig. Det måste firas och jag for väster ut för att uppvakta. Årjäng är Värmlands västligaste kommun på gränsen till Norge och ÅKP kom i kontakt med K A F mest tack vare orienteringen. Flera deltog i det senaste riksmästerskapet som avgjordes i Kristianstad. Årjäng kommun hade då, 1991, ca 750 anställda och var och är en utpräglad glesbygdskommun med mycket turism och gränshandel. Man skarva på värmländskt vis med att man var stolt över att vara en av Sveriges invandratätaste kommuner. Hur så? Jo, man hade ju så många norrmän.

När året var slut hade vi antecknat förening nr 159, som var Norbergs kommun i Västmanland.

Mycket hände detta år

då vi den 24 och 25 oktober träffades på anrika Billinge hus i Skövde för Årets konferens. Denna gång var för första gången deltagare från landstingen inbjudna genom vår systerorganisation SSIF (Svenska Sjukvårdsanställdas Idrottsförbund). Bra och intressanta föreläsare på temat "Räkna med människan". Dessutom blev konferensen lärorik. Man skall inte låta var och en enskilt beställa vin vid borden och dessutom "smaka av". I synnerhet om det är få kypare. Varmrätten hinner svalna flera gånger om. Men det var vad som hände i Skövde 1991. Stämningen, som var på topp under välkomstdrinken, föll platt till marken i väntan på vinet och på maten.

Men vi kanske

skall börja från början. Den 1 och 2 februari gick färden till Berg och Åsarna i södra Jämtland. Kommunens fritidschef, Börje Svedjesten, bjöd in till strålande skidfest med tävlingar både på längden och tvären. Tvåhundrafemtio personer hade tackat "ja" till inbjudan. Det var inte till vilka tävlingar som helst. Spårchef för längdtävlingarna i Åsarna var ingen mindre än Thomas Wassberg. De alpina grenarna avgjordes i Klövsjö. Med och deltog var bland andra kommunalrådet i Berg, den välkände Jämtlandspolitiken Olle Nordh. En annan var Karin Ottosson från Färgelanda i Dalsland. Den senare vann klass D60. Hon passade säkert på att hälsa på sin tvåfaldige olympiamästare på skidor, Jan Ottosson, då tävlande och bosatt i Åsarna.

Börje skrev en fin artikel om tävlingarna bland annat följande: "...Tre dagar före tävlingarna, offentlig-

gjordes att Berg utsetts till Årets kommun 1991 av svenska sällskapet för landsbygdsutveckling. Detta gjorde att arrangemanget (RM:et) fick en extra piff. Vi Bergsbor känner oss glada och stolta och ni som läser det här ska veta att ni alltid är välkomna till Bergs kommun. ...

Allt detta positiva fodrade en liten hyllningsvers, som KAF:s representant vid tävlingarna, Jimmy Österholm, fick läsa upp under kamratmiddagen.

Till Olle Nordh och kommunen i Berg
som alltid på våra RM satt färg
och till Börje Svedjesten
och alla som jobbat me´n
för skidornas riksmästerskap -91
vi i K A F vill tacka och hylla
och kamratfesten förgylla
med blommor och standar
för underbara dar
i Åsarna och Klövsjö.

Apropå hyllningsvers, så fyllde jag på med ytterligare en sådan i Förbunds Nytt nr 3 detta år. Min vän, kanslichefen Sten Zackari i Sundsvalls stad, var en inbiten orienterare. Han och medarbetarna i fritidsföreningen SK 65 i Sundsvall bjöd i månadsskiftet maj/juni in till riksmästerskap i markerna kring Södra Berget. Många namnkunniga hade anmält sig till detta mästerskap, som avgjordes på ända upp till 200 m över havet i kuperad terräng.

K A F hurrar och står på tå
för SK 65 och SOK
för ledarstaben och deras gäng
som fått kommunanställda till norrländsk
barrskogklädd bergsterräng

Men framför allt
vi hyllar sjufalt
den som mest stått i
allas vår Sten Zackari

SOK = Sundsvalls OK

Mer detta år om Sundsvall. I första numret av Förbunds Nytt utmanar kommundirektören Hans Granquist alla kollegor till envig på golfbanan, midsommartid 28 – 29 juni, på grannkommunens bana i Timrå. Det var inte bara första gången ett riksmästerskap arrangerades i golf utan också att det var ett samarrangemang mellan två grannkommuner. Detta första golfmästerskap samlade 33 deltagare och skaffade sig en hel del erfarenhet inför framtiden. Kommunrådet Kenneth Westberg representerade värdkommunen Timrå och krönte mästarerna, som nästa år skulle försvara sina titlar i Kristianstad.

Övriga riksmästerskap 1991 var bowling i maj i Malmö och i terränglöpning i september i Täby. Över huvud taget så var år 1991 kanske det bästa RM- år under K A F:s 30-åriga historia, vad beträffar antal deltagare och arrangemang.

Under 1991 kom vi också igång med vår länge planerade samverkansutbildning för våra medlemsföreningar Bilda en fritidsförening. Det var mycket tack vare vår egen Jimmy Österholm, som vi fick till stånd detta samarbete nu med Bollnäs folkhögskola. Jimmy bor och arbetar i kommunen. Sjutton representanter för nio kommuner hade anmält sig till denna kurs, som ägde rum i början av februari detta år. Stadgefrågor, ekonomi och verksamhet stod på programmet. Skolans rektor, Lennarth Rosén, medverkade med ett avsnitt och årets fritidsförening 1990, Sigtuna kommuns personalklubb, berättade om hur man arbetade och vilken verksamhet man hade. Kursledningen, Jimmy och undertecknad, kände sig nöjda efter avslutad utbildning. Det märktes att deltagarna var stärkta i viljan att göra något bra, när man åter kom hem till sina respektive kommuner. Deltagarna kom från Svalöv i söder till Lycksele i norr.

En annan uppgift, som K A F tagit på sig att driva och som var inskrivna i stadgarna, var att främja utvecklingen av såväl friskvårds- som kulturaktiviteter. Även det kom i gång under 1991. Förbunds Nytt berättade i nr 3 om det populära konstlotteri, som BKF i Bollnäs anordnar och i nr 2 av tidningen uppmärksammade man den framgångsrika kommunkören Kommunstämman, som kammat hem full pott i tävlingen Meldodi tjuogoett i TV 1. Kören hörde hemma i Västerås kommun och leddes av Marianne Elofsson. Alla kommunanställda var enligt en av medlemmarna, Reidun Gidlund, välkomna till denna blandade kör, som hade allt från Mozart till Evert Taube på repertoaren. .

I Förbunds Nytt nr 4 detta år redovisade tidningen ovanliga och kreativa namn på förbundets medlemmar exempelvis:

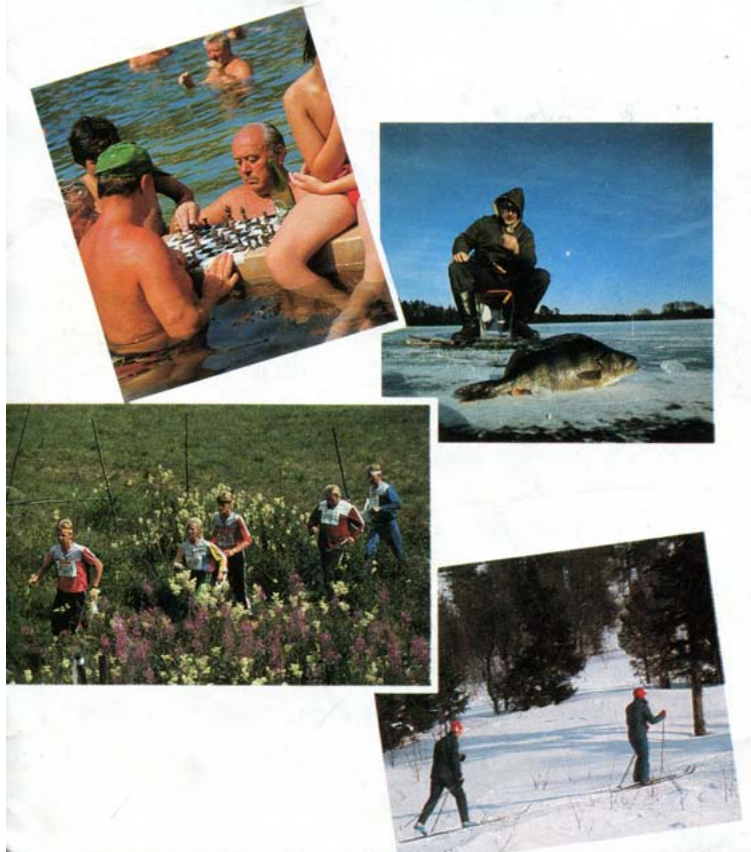
SOCKUA från Storuman
FISKMÅSARNA från Värmdö
ALLAKAN från Österåker
FRISK från Sala
KOMMANDÅ från Finspång
KOMIFORM från både Kungsbacka och Värnamo

Men vackrast av dem alla var VILD OCH VACKER från Vilhelmina.

Sist men inte minst måste jag nämna att ALLAKAN från Österåker detta år utsågs av en enig jury till Årets fritidsförening. den andra i ordningen. Det var Yngve

Persson, som glad och lycklig fick ta emot utmärkelsen och en check på 10 000 kr från vice ordförande i Skövde kommunfullmäktige, Barbra Askstam. Allt detta ägde rum under Årets konferens på Billinge hus. I sitt tack lovade Yngve att utmärkelsen kommer att ge eko hemma i kommunen och att den kommer att sporra till ytterligare insatser för en bra fritidsverksamhet för de kommunanställda i Österåkers kommun.

Bli medlem i Kommunanställdas Fritidsförbund

Denna lilla broschyr sändes ut till alla Sveriges kommuner dels i samband med bildandet och en andra gång under 1992.